

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 78/2023-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa súdneho exekútora **Ing. JUDr. Bohumila Husťáka**, Žriedlová 3, Košice, IČO 17 072 735, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, IČO 47 254 220, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Martina Hopferová, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6 Er 317/2014 z 21. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 5. marca 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 Er 317/2014 z 21. decembra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Napadnuté uznesenie sťažovateľ žiada zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať mu trovy konania a finančné zadosťučinenie v sume 200 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd doručil sťažovateľovi ako súdному exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie v prospech oprávneného [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oprávnený“), 23. mája 2014.

Sťažovateľ následne predložil okresnému súdu návrh oprávneného na zastavenie exekúcie z 11. decembra 2019, ktorý bol okresnému súdu doručený 20. decembra 2019.

3. Okresný súd nerozhodol o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“). Namiesto toho podaním z 21. apríla 2021 vyzval sťažovateľa, aby oznámil, či v tejto exekúcii pokračuje alebo či bolo vydané upovedomenie o zastavení starej exekúcie podľa zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ukončení niektorých exekučných konaní“).

4. Sťažovateľ reagoval podaním z 23. apríla 2021, v ktorom uviedol, že túto exekúciu navrhol zastaviť oprávnený. Keďže návrh na zastavenie tejto exekúcie je riadnym procesným úkonom oprávneného, okresný súd je o ňom povinný rozhodnúť. Sťažovateľ sa domnieval, že postup okresného súdu je nesprávny, keďže návrh oprávneného na zastavenie tejto exekúcie bol doručený okresnému súdu pred účinnosťou zákona o ukončení niektorých exekučných konaní. Z tohto dôvodu by mal okresný súd postupovať podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, t. j. túto exekúciu zastaviť na návrh oprávneného.

5. Napriek tomu okresný súd opätovne nerozhodol o návrhu oprávneného na zastavenie tejto exekúcie a uznesením z 3. augusta 2021 vydaným vyšším súdnym úradníkom bolo určené, že došlo k zastaveniu starej exekúcie podľa § 8 ods. 2 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní (výrok I). Zároveň okresný súd rozhodol, že sťažovateľ nemá nárok na náhradu trov exekúcie (výrok II). Vyšší súdny úradník uviedol, že ku dňu účinnosti zákona o ukončení niektorých exekučných konaní boli splnené podmienky na zastavenie starej exekúcie. Vyšší súdny úradník tiež konštatoval, že podnet alebo návrh oprávneného na zastavenie exekúcie doručený okresnému súdu pred účinnosťou zákona o ukončení niektorých exekučných konaní nespôsobuje predĺženie rozhodnej doby podľa § 4 ods. 2 písm. b) tohto zákona. V prípade trov exekúcie vyšší súdny úradník uviedol, že sťažovateľ nevydal oprávnenému upovedomenie o zastavení starej exekúcie v lehote do 180 dní od nadobudnutia účinnosti zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, a preto nesplnil zákonné podmienky na nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie podľa zákona o ukončení niektorých exekučných konaní.

6. Proti obom výrokom uznesenia vyššieho súdneho úradníka sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá bola zamietnutá napadnutým uznesením sudcu okresného súdu. Sudca uviedol, že podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku poverený súdny exekútor je účastníkom exekučného konania, ak sa rozhoduje o trovách exekúcie. Len v tomto prípade je súdny exekútor oprávnený podať sťažnosť, resp. odvolanie proti výroku o trovách exekúcie. Proti výroku I uznesenia vyššieho súdneho úradníka mohol podať sťažnosť len oprávnený, ktorý však svoje právo nevyužil. Z tohto dôvodu sudca vyhodnotil v tejto časti sťažnosť sťažovateľa ako podanú neoprávnenou osobou, a preto ju zamietol. V prípade výroku o trovách exekúcie sudca konštatoval, že sťažovateľ nesplnil zákonné podmienky na náhradu paušálnych trov exekúcie, keďže v zákonnej lehote nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie. Z tohto dôvodu vyšší súdny úradník rozhodol vecne správne, a preto sudca okresného súdu zamietol sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú.

II. Argumentácia sťažovateľa

7. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a jeho vydaniu predchádzajúcemu postupu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že okresný súd vôbec nerozhodol o predložennom návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie, ktorý mu sťažovateľ doručil ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona o ukončení niektorých exekučných konaní. Napadnuté uznesenie preto označuje za „svojvoľné a arbitrárne“. Okresný súd pritom nelogicky na sťažovateľa prenáša vinu za to, že nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, hoci podľa názoru sťažovateľa neboli na jeho vydanie splnené zákonné podmienky, keďže rozhodná doba sa v súlade s § 4 ods. 2 písm. b) zákona o ukončení niektorých exekučných konaní predĺžila. Domnieva sa, že namietané uznesenie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie vykazuje také vady, ktoré majú za následok zásah do jeho ústavou garantovaných práv. Podľa sťažovateľa *„platí, že ust. § 4 ZoUNEK sa uplatní vtedy ak bol návrh na konanie a rozhodovanie podľa odseku 2 písm. a) až g) podaný pred zastavením starej exekúcie podľa ustanovení zákona. Čo bol jednoznačne aj tento prípad, keďže návrh na zastavenie exekúcie bol podaný ešte pred účinnosťou ZoUNEK.“*;

b) v prípade porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľ konštatoval, že ak by okresný súd rozhodol o zastavení exekúcie na návrh oprávneného podľa § 57 písm. h) Exekučného poriadku, mal by nárok na trovy exekúcie podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku. Okresný súd nelogicky prenáša vinu na sťažovateľa, že mal vydať upovedomenie o zastavení starej exekúcie. Na takýto postup zo strany sťažovateľa nebol žiadny dôvod, keďže po nadobudnutí účinnosti zákona o ukončení niektorých exekučných konaní okresný súd naďalej rozhodoval o danom návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie. Z uvedeného dôvodu neboli preto splnené podmienky, aby sťažovateľ vydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie. Sťažovateľ neporušil žiadnu svoju povinnosť a čakal na rozhodnutie okresného súdu o danom návrhu oprávneného na zastavenie tejto exekúcie. V konečnom dôsledku bol sankcionovaný, že nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, a preto mu nebola priznaná ani náhrada paušálnych trov exekúcie, čím došlo aj k neprípustnému zásahu do jeho majetkových práv;

c) okresný súd svojím postupom spôsobil vznik zbytočných prietáhov a porušil tak základné právo sťažovateľa na prerokovanie vec bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže dosiaľ nerozhodol o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení označených práv napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bola jeho sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zastavení exekúcie a nepriznaní trov exekúcie zamietnutá.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením:

9. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením sudcu okresného súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. posudzoval jeho ústavnú udržateľnosť. Po preskúmaní jeho odôvodnenia dospel k záveru, že sudca okresného súdu rozhodnutie vo vzťahu k sťažnosťou napadnutým výrokom uznesenia vyššieho súdneho úradníka riadne odôvodnil na vec sa vzťahujúcimi právnymi normami. Ústavný súd nezistil aplikačnú ani interpretačnú svojvoľu pri rozhodovaní o sťažnosti súdneho exekútora v tejto exekúcii.

10. Ústavný súd sa stotožnil s právnym záverom sudcu okresného súdu, že sťažovateľ ako súdny exekútor nebol oprávnenou osobou na podanie sťažnosti proti výroku I uznesenia vyššieho súdneho úradníka. V zmysle aplikovateľného § 37 ods. 1 Exekučného poriadku súdny exekútor je oprávnený podať prostriedok procesnej obrany (sťažnosť) len proti výroku uznesenia všeobecného súdu, ktorý sa ho bezprostredne týka, resp. ktorým sa rozhoduje o jeho právach. Inými slovami, v prípade uznesenia okresného súdu z 3. augusta 2021 len proti výroku o trovách exekúcie.

11. Aj keď je sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, v jeho ústavnej sťažnosti sa nenachádza žiadna argumentácia spochybňujúca záver sudcu okresného súdu, že sťažovateľ nebol oprávnenou osobou na podanie sťažnosti proti výroku I uznesenia vyššieho súdneho úradníka. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou) náležitosťou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v podstate odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu. Dôvody ústavnej sťažnosti musia korešpondovať s jednotlivými namietanými porušeniami základných práv alebo slobôd. Ústavná sťažnosť v tejto časti preto nespĺňa všeobecnú zákonom predpísanú náležitosť odôvodnenia návrhu podľa § 43 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a osobitnú náležitosť ústavnej sťažnosti ustanovenú v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, čo je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

12. Za situácie, že okresný súd právoplatným uznesením určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie podľa zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, bol okresný súd povinný postupovať podľa zákona o ukončení niektorých exekučných konaní pri rozhodovaní o trovách exekúcie súdnemu exekútorovi. Právny záver sudcu okresného súdu, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú vo vzťahu k výroku II uznesenia vyššieho súdneho úradníka, podľa názoru ústavného súdu nie je arbitrárny či zjavne neodôvodnený, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

13. Ustanovenie § 5 ods. 2 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní upravuje obligatórne náležitosti upovedomenia o zastavení starej exekúcie, ktorých súčasťou je aj výzva na úhradu paušálnych trov exekúcie, ak si ich súdny exekútor uplatňuje. V rámci nej sa teda zhmotňuje

zákonný nárok súdneho exekútora na paušálne trovy exekúcie a táto sa stáva následne exekučným titulom [§ 6 ods. 3 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní]. Zákon o ukončení niektorých exekučných konaní explicitne v § 5 ods. 3 upravuje lehoty, v akých má súdny exekútor zaslať upovedomenie oprávneným vo vzťahu k exekúciám, na ktoré sa vzťahuje daný zákon. Následne v § 6 ods. 4 upravuje sankciu spojenú s porušením tejto povinnosti, ktorou je zánik nároku súdneho exekútora na náhradu trov exekúcie.

14. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že vzhľadom na návrh oprávneného na zastavenie tejto exekúcie podaný ešte pred účinnosťou zákona o ukončení niektorých exekučných konaní sťažovateľ očakával zastavenie tejto exekúcie podľa Exekučného poriadku, a preto zrejme sám nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie. Okresný súd však nezastavil exekúciu podľa Exekučného poriadku a pri rozhodovaní o trovách exekúcie postupoval podľa § 6 ods. 4 písm. a) zákona o ukončení niektorých exekučných konaní s odôvodnením, že v zákonnej lehote sťažovateľ nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, čím nesplnil zákonné podmienky na priznanie paušálnych trov (prijaté alebo vymožené plnenie, ktoré si súdny exekútor oprávnene ponechal, je tiež súčasťou trov starej exekúcie). Zákon o ukončení niektorých exekučných konaní zároveň neupravuje iný spôsob, ktorým by umožňoval okresnému súdu priznať súdnemu exekútorovi nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie bez vydania daného upovedomenia spolu s výzvou na úhradu paušálnych trov exekúcie v zákonnej lehote.

15. Sťažovateľ sa domnieva, že bol sankcionovaný kvôli nevydaniu upovedomenia o zastavení starej exekúcie, keďže mu nebola priznaná ani náhrada paušálnych trov exekúcie. Týmto malo dôjsť aj k neprípustnému zásahu do jeho majetkových práv. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na protirečivé tvrdenia sťažovateľa. V podaní z 20. decembra 2019 si sťažovateľ totiž neuplatnil trovy exekúcie, keďže vzal späť predtým podaný podnet na zastavenie tejto exekúcie z dôvodu nemajetnosti povinného, ktorého súčasťou boli tiež vyčíslené trovy exekúcie. Aj keby okresný súd túto exekúciu zastavil podľa Exekučného poriadku, táto skutočnosť by aj tak nemala vplyv na iné rozhodnutie okresného súdu o trovách exekúcie. Sťažovateľ si neuplatnil trovy exekúcie zrejme z dôvodu uzatvorenia dohody medzi ním a oprávneným, podľa ktorej bola dohodnutá vyššia suma trov exekúcie (v sume 39 eur bez dane z pridanej hodnoty) ako podľa zákona o ukončení niektorých exekučných konaní (vo výške 35 eur bez dane z pridanej hodnoty).

16. Ústavný súd pri posúdení tejto sťažnosti bral do úvahy aj skutočnosť, že o obdobnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa (čo sa týka rozsahu a dôvodov) už rozhodol štvrtý senát uznesením č. k. IV. ÚS 274/2022-28 z 26. mája 2022, ktorým sťažnosť sťažovateľa odmietol jednak z dôvodu, že sťažovateľ nebol oprávnenou osobou ani na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka o tom, že exekúcia sa zastavila (body 21 a 22 odôvodnenia označeného rozhodnutia), a jednak z dôvodu, že by zrušením napadnutého uznesenia sťažovateľ nedosiahol ani iný výsledok konania, ani priaznivejšie postavenie pri rozhodovaní o trovách exekúcie, pretože si ich sťažovateľ neuplatnil.

17. Ústavný súd ďalej konštatuje, že jednotlivé senáty ústavného súdu rozhodovali o iných obdobných sťažnostiach sťažovateľa súvisiacich s aplikáciou zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, pričom dospeli k odlišným právnym záverom, čo vyústilo do zjednotenia právnych názorov v pléne ústavného súdu podľa § 13 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Plénum ústavného súdu v uznesení č. k. PLz. ÚS 1/2023 z 25. januára 2023 okrem iného uviedlo aj právny záver, ktorý je relevantný aj pre posúdenie sťažnosti sťažovateľa, podľa ktorého vecou sťažovateľa ako osobitného subjektu zúčastneného na exekučnom konaní nie je to, či sa exekúcia zastaví, dôvod jej zastavenia alebo to, či sa v nej bude pokračovať. Jeho vecou z pohľadu ústavného je to, aby mu za jeho exekučnú činnosť bola priznaná primeraná odmena a náhrady (bod 16 uznesenia č. k. PLz. ÚS 1/2023 z 25. januára 2023).

18. V tejto súvislosti plénum ústavného súdu tiež zdôraznilo, že právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy proti rozhodnutiu všeobecného súdu je výlučne založená na jeho prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávnych princípov, teda či v rozhodnutí boli chránené základné práva sťažovateľa. To v danom kontexte znamená, že ani prípadná vecná nesprávnosť rozhodnutia všeobecného súdu nie je sama osebe významná, lebo konanie o ústavnej sťažnosti nie je pokračovaním konania na všeobecných súdoch (I. ÚS 140/2017).

19. Pokiaľ ide o namietané porušenie procesných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené závery dospeš k záveru, že ani prípadné nesprávne rozhodnutie o zastavení exekúcie za predpokladu, že existuje iný dôvod na zastavenie exekúcie sám osebe, nemá ústavnoprávny rozmer a relevanciu z pohľadu označených práv sťažovateľa, preto ústavnú sťažnosť v časti namierenej proti výroku o nepriznaní trov exekúcie odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením:

18. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva záver, že zásadne neprichádza do úvahy, aby bol všeobecný súd sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy (napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Táto súvzťažnosť vyplýva z previazanosti posúdenia ústavnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu s predmetom jeho rozhodovania, ktorým bolo majetkové právo.

19. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade niet príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a napadnutým uznesením, a preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Namietané porušenie čl. 20 ods. 4 ústavy sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nielenže neodôvodnil, v rámci svojej argumentácie ho ani nespomenul a vzhľadom na obsah tohto článku ústavy, ktorý upravuje ústavné podmienky vyvlastnenia alebo núteného obmedzenia vlastníckeho práva, uvedené zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde. Navyše ústavný súd ani nevidel žiadnu príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením okresného súdu a jeho postupom a porušením predmetného článku ústavy. Ústavnú sťažnosť tak možno odmietnuť v tejto časti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu:

21. K tvrdeniu sťažovateľa o porušení jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ústavný súd uvádza, že sťažovateľ v predmetnom konaní (keď v priebehu celého konania mohol potenciálne exekučný súd pristúpiť k vydaniu uznesenia o zastavení exekúcie) nevystupoval ako jeho účastník, ale ako orgán verejnej moci, a preto nie je nositeľom označeného základného práva. Ústavný súd už vo vzťahu k tomu istému sťažovateľovi v inej jeho obdobnej veci rozhodol, preto v podrobnostiach odkazuje na svoje skoršie rozhodnutie (pozri II. ÚS 53/2022 a jeho body 13 až 15 a 22). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že je podaná zjavne neoprávnenou osobou.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu